

Heden, de

21 januari tweeduizendeenentwintig (2021);

Ten verzoeken van:

De stichting **IK WIL GEWOON NAAR SCHOOL** gevestigd en kantoorhoudende te Purmerend, te dezer zake woonplaats kiezende op het kantoor van CKH Advocaten kantoorhoudende te Alkmaar, van welk kantoor mr. E. Hoekstra als advocaat namens eiser optreedt, met het recht van substitutie,

heb ik,

KRACHTENS DE DAARTOE VERSTREKTE LAST VAN DE VOORZIENINGENRECHTER VAN 20 JANUARI 2021 IN KORT GEDING GEDAGVAARD:

De openbare rechtspersoon **DE STAAT DER NEDERLANDEN**, in het bijzonder de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, ex artikel 48 Rv. aan het parket van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden gevestigd te 2514 EK Den Haag aan de Korte Voorhout 8 mijn exploit doende en afschrift dezes latende aan:

OM:

Op **donderdag, 28 januari tweeduizendeenentwintig te 15:00 uur**, in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat, te verschijnen ter terechtzitting van de Edelachtbare voorzieningenrechter in de rechtbank Den Haag, locatie Den Haag aan het adres Prins Clauslaan 60 (2595 AJ) Den Haag.

MET DE UITDRUKKELIJKE VERMELDING EN AANZEGGING:

Dat gedaagde wordt verzocht uiterlijk 24 uur voor de zitting (rekening houdend met uitsluitend werkdagen) zowel per post als per e-mail (akg.rb.den.haag@rechtspraak.nl) een conclusie van antwoord op de dagvaarding toe te zenden.

Dat aan partijen in eerste termijn een spreektijd is vergund van vijftien minuten.

Dat in verband met de beperkingen als gevolg van het coronavirus ter zitting in beginsel uitsluitend partijen en hun advocaten aanwezig kunnen zijn en dat voor de aanwezigheid van anderen vooraf toestemming dient te worden gevraagd.

EN VOORTS:

Dat indien gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnen en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt.

Dat bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning.

Dat van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd;

- een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;
- met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand.

Dat de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website:
www.kbvg.nl/griffierechtentabel.

TENEINDE:

Alsdan namens eiser te horen eis doen op de navolgende gronden:

INHOUDSOPGAVE

A. ALGEMEEN DEEL

0. Vooraf en over Partijen
1. Aanleiding tot dit kort geding: de mondkapjesplicht voor middelbare scholieren
2. De mondkapjesplicht is in strijd met onze fundamentele grondrechten
3. De verandering van het mondkapjesbeleid
4. De hoogste vorm van wetenschappelijk onderzoek
5. Waarom een gewijzigd beleid?
6. Status verschillende studies
7. Is het dragen van mondkapjes schadelijk?
8. WHO interim-rapport van 5 juni 2020
9. Elke logica voor het verplicht dragen van mondkapjes ontbreekt
10. Dringend advies mondkapjesgebruik
11. De Regeling
12. Het zwabberende mondkapjesbeleid
13. De mondkapjesverplichting
14. Wetenschappelijk aangetoonde schadelijke effecten van mondkapjes
15. Tussenconclusie
16. Verdrag inzake de Rechten van het kind
17. Standpunt NOvA
18. Recht op onderwijs

B. IN RECHTE

Vorderingen in rechte tegen de Ministers en de rechtsgronden waarop deze rust

19. Verweren Staat en overleg
20. Bewijs
21. Bevoegdheid
22. Ontvankelijkheid eiser
23. Spoedeisend belang

A. ALGEMEEN DEEL

MONDKAPJESPLICHT IN STRIJD MET DE GRONDWET EN SCHADELIJK VOOR DE GEZONDHEID

Vooraf

Het onderhavige kort geding gaat over de Covid-19 pandemie en de mondkapjesplicht die bij regeling van 1 december 2020 is ingesteld. Meer in het bijzonder gaat het onderhavige kort geding over de zeer schadelijke effecten van het dragen van mondkapjes, met name ook (maar daartoe niet beperkt) voor middelbare scholieren. De overheid heeft een regeling in het leven geroepen die aantoonbaar schade toebrengt aan mensen, middelbare scholieren nadrukkelijk daaronder begrepen. Kwalijker daarbij is om vast te stellen dat er geen enkel serieus bewijs bestaat dat mondkapjes helpen. En toch worden (onder meer) middelbare scholieren verplicht om mondkapjes te dragen. Dit kort geding gaat daardoor en daarmee ook over het zwabberende beleid van de overheid waar het betreft de voorgeschreven maatregelen en het gehanteerde beleid. Saillant is om in dit verband tevens vast te stellen, dat sinds de regeling inging het aantal besmettingen alleen maar is gestegen.

Let wel; het bestaan van de Covid-19 pandemie en het feit dat in het kader daarvan maatregelen geïndiceerd zijn wordt in deze niet ontkend (overigens wel genuanceerder gezien), het gaat er met name om dat het verplicht voorschrijven van mondkapjes er gewoonweg niet toe bijdraagt om de gevolgen van het Covid-19 virus tegen te gaan. Sterker nog, het dragen van mondkapjes is juist aantoonbaar schadelijk. Daarnaast staat de mondkapjesplicht op gespannen voet met allerlei grondrechten, zoals opgenomen in de grondwet en internationale verdragen. Daarbij is ook de privacybescherming in het geding.

Er is dan ook een groeiend gevoel binnen de maatschappij, dat onze beleidsmakers het ook niet meer precies weten. En daarmee wordt het draagvlak onder de maatregelen steeds wankeler en het verzet groter. Bezorgde ouders van middelbare scholieren, en scholieren zelf, die inmiddels dagelijks hebben moeten ervaren dat de mondkapjesplicht op scholen leidt tot excessen, tot onrust en onvrede. Tot fysieke, psychosociale en mentale schade.

En dus is ingrijpen in de regeling die de mondkapjesplicht reguleert - in feite een regeling die schade toebrengt aan degene(n) die mondkapjes dragen - geïndiceerd en noodzakelijk. Met name voor en in het belang van middelbare scholieren. Dát is waar dit kort geding om gaat. En dát is ook waar eiser in deze voor staat. Het behartigen van en

opkomen voor de belangen van kinderen in het onderwijs waar het betreft hun fysieke, mentale en emotionele gezondheid. En hun welzijn. Maar ook voor de burgers in Nederland in het algemeen.

De mondkapjesplicht moet subiet van de baan. Voor iedereen. Dat mensen ervoor zouden willen kiezen om een mondkapje vrijwillig te dragen; prima. Maar je kunt en mag als overheid natuurlijk niet aan mensen, en vooral ook minderjarigen, verplicht voorschrijven dat zij gezichtsbedekking moeten dragen die schadelijk voor hen is. En die apert in strijd is met de grondrechten van deze mensen en minderjarigen.

De opbouw van deze dagvaarding zal zijn, dat eerst een korte partijbeschrijving volgt, gevolgd door het beschrijven van (de aanleiding voor) de regeling en de vaststelling dat deze regeling strijdig is met fundamentele grondrechten. Vervolgens zal worden stilgestaan bij het zwalkende coronabeleid van de Nederlandse Staat met betrekking tot onder meer mondkapjes. Ook zal uitvoerig - daaromheen - worden stilgestaan bij de vaststelling en wetenschappelijke onderbouwing van de aperte schade die het dragen van het mondkapjes met zich brengt, vooral ook voor jongeren. Daarna zal verder vanuit juridisch oogpunt worden toegelicht, waarom het verplicht voorschrijven van het dragen van mondkapjes onrechtmatig is. Eén en ander zal uitmonden in de vordering om de regeling in kwestie onverbindend te verklaren althans om deze buiten werking te stellen.

Partijen

- a. Eiser in deze procedure is de Stichting **IK WIL GEWOON NAAR SCHOOL**, (hierna: Stichting). De Stichting is opgericht op 11 december 2020 met onder meer als doel, zowel in als buiten rechte:
 - het behartigen van de belangen van kinderen in het onderwijs aangaande hun fysieke en mentale gezondheid en welzijn; en
 - het behartigen van de belangen van kinderen in het onderwijs aangaande hun rechten op onder meer, maar niet uitsluitend, fysiek onderwijs.

De Stichting is feitelijk een uitvloeisel van een reeds lang voor haar oprichting ontstane beweging van ouders en kinderen die zich in toenemende mate niet kon verenigen met de grondrechtenbeperkende maatregelen die van overheidswege werden afgekondigd in verband met het Covid-19 virus. Al deze mensen zien zich inmiddels sinds de invoering van de mondkapjesplicht (en feitelijk ook al daarvoor, toen sommige scholen het dragen van mondkapjes min of meer reeds verplicht stelden) geconfronteerd met de situatie dat het dragen van mondkapjes schadelijk is. En dat kinderen dus sinds 1 december 2020 dagelijks naar school moeten gaan (wat sinds de laatste lockdown per 15 december 2020

tijdelijk weer 'on hold' is gezet tot vooralsnog 18 januari 2021, met uitzondering van examenleerlingen en bijzondere gevallen welke samen toch nog zo'n 30% van de totale middelbare schoolpopulatie deel uitmaken) waarbij zij verplicht worden blootgesteld aan de schadelijke gevolgen ervan. En dat de weigering tot het dragen ervan tot excessen leidt, tot onbegrip. Vooral ook bij leraren en schoolkaderpersoneel.

Op sommige scholen wordt bovendien uitermate autoritair met de mondkapplicht omgegaan. Kinderen die het dragen ervan weigeren, worden naar huis gestuurd, soms zelfs geschorst. Of zij worden, ingeval van een legitieme reden om het dragen te weigeren die dan wel vaak tenminste moet worden onderbouwd met bijvoorbeeld een verklaring van een huisarts (wat in feite een schending van de privacy oplevert), gesepareerd, apart gezet.

Er zijn gevallen bekend waarbij kinderen kettingen moeten dragen, of stickers, waarop staat dat zij zijn draagplicht-vrijgesteld. Dergelijke kinderen verworden tot paria's. Iedereen kijkt hen aan, vaak verwijtend. Ook medeleerlingen. Veel kinderen blijven als gevolg daarvan thuis, worden somber, depressief. Verdrietig. En soms nog erger dan dat. En zodra de scholen weer meer/volledig opengesteld worden, zullen deze excessen alleen maar weer toenemen.

Wanneer dit alles wordt afgezet tegen het feit dat;

- (a) niet is bewezen dat het dragen van mondkapjes helpt,
- (b) dat juist vaststaat dat het dragen ervan schadelijk is zowel fysiek als psychisch, en
- (c) dat de draagplicht indruist tegen allerlei grondrechtelijke vrijheden,

dan is het natuurlijk volkomen te begrijpen dat een beweging is ontstaan die hiertegen in het geding komt. Waarbij mensen zich gaan verenigen.

Zo is dan ook de Stichting ontstaan.

Een Stichting die inmiddels gesteund wordt door circa 1.850 geregistreerd aangeslotenen en vele honderden niet geregistreerde aangeslotenen. Ook zijn er diverse belangengroepen en initiatieven aangesloten bij de Stichting en bovendien kan de Stichting rekenen op de steun van een aantal vooraanstaande wetenschappers. Voor nog meer informatie over de Stichting: www.ikwilgewoonnaarschool.nl. Onder punt 22 wordt overigens nog verder ingegaan op de ontvankelijkheid van de Stichting.

- b. Gedaagde (hierna: Ministers) behoeft feitelijk geen nadere introductie.

1. Aanleiding tot dit kort geding: de mondkapjesplicht voor middelbare scholieren

1.1 De aanleiding tot dit kort geding is de ministeriële regeling die per 1 december 2020 in werking is getreden, welke (onder meer) het dragen van mondkapjes op middelbare scholen verplicht heeft gesteld: de Ministeriële Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen covid-19 (hierna: Regeling).

1.2 In het bijzonder is hetgeen bepaald in artikel 2a.2 van de Regeling aanleiding voor de Stichting om in rechte op te komen voor de belangen van haar achterban en de bij haar aangeslotenen.

Artikel 2a.2 Mondkapjesplicht in onderwijsinstellingen

1. Personen in een onderwijsinstelling of een andere ruimte die door een onderwijsinstelling voor onderwijsactiviteiten wordt gebruikt, dragen een mondkapje.
2. Het eerste lid geldt niet:
 - a. voor personen op een vaste zit- of staanplaats die deelnemen aan een onderwijsactiviteit of een onderwijsactiviteit verzorgen;
 - b. indien het dragen van een mondkapje een belemmering vormt voor deelname aan dan wel verzorging van een onderwijsactiviteit;
 - c. voor personeel van een onderwijsinstelling, indien deze een vaste zit- of staanplaats innemen.
3. Van een belemmering als bedoeld in het tweede lid, onder b, is in ieder geval sprake bij activiteiten met betrekking tot lichamelijke opvoeding, zang, toneel en dans.
4. Het eerste lid geldt niet voor basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en scholen voor speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

1.3 De Regeling staat namelijk op zeer gespannen voet met de fysieke en mentale gezondheid en welzijn van met name minderjarige middelbare scholieren. En daarmee het doel van de Stichting.

1.4 De Regeling is tot stand gekomen op basis van het OMT advies van 13 oktober 2020 zonder dat daaraan voorafgaand wetenschappelijk is aangetoond dat mondkapjes bij volwassenen en kinderen daadwerkelijk een beschermende werking hebben. Voorafgaande, goede wetenschappelijke onderzoeken hebben gewoonweg niet plaatsgevonden. Evenmin is (daardoor) onderzocht en aangetoond dat het veelvuldig en langdurig dragen van mondkapjes geen nadelige effecten heeft op de gezondheid van gezonde burgers, en kinderen in het bijzonder.

1.5 Voor zover de Stichting bekend is, is er nauwelijks onderzoek verricht voorafgaand aan het tot stand brengen van de Regeling. Althans niet een zodanig onderzoek dat de Ministers vervolgens vanuit de hierna te omschrijven zorgplicht, en daarbij een

zorgvuldige totale belangenafweging makend, in alle redelijkheid tot het afkondigen van de Regeling konden en mochten komen.

2. De mondkapjesplicht is in strijd met onze fundamentele grondrechten

- 2.1 Dat de overheid een belangrijke taak heeft bij de bestrijding van infectieziekten in het algemeen en bij COVID-19 in het bijzonder, staat niet ter discussie. Deze taakstelling vloeit rechtstreeks voort uit artikel 22 Grondwet en uit diverse internationale verdragen waarin het recht op gezondheid, en daarmee de zorgplicht van de overheid de (volks)gezondheid te beschermen, is vastgelegd.
- 2.2 Echter, zij kan niet zonder meer fundamentele grondrechten inperken. De essentie van een democratische rechtstaat is immers dat grondrechten moeten worden eerbiedigt, een beginsel dat ook, of misschien wel juist, in moeilijke tijden bewaakt moet worden.
- 2.3 De verplichtstelling tot het dragen van een mondkapje op scholen zoals neergelegd in artikel 2a.2 van de Regeling behelst een ernstige inperking van de hierna genoemde fundamentele grondrechten. Inbreuk op deze grondrechten zou slechts en hooguit gerechtvaardigd (kunnen) zijn als vaststaat dat een dergelijke inbreuk (1) bij wet geregeld is, (2) een legitiem doel dient, (3) strikt noodzakelijk, proportioneel en effectief is en (4) uiteraard niet schadelijk voor de gezondheid.

Onrechtmatige inbreuk grondrechten

- 2.4 De verplichting tot het dragen van een mondkapje raakt (onder meer) aan het universele grondrecht van de eerbieding van de persoonlijke levenssfeer als geformuleerd in artikel 10, eerste lid, van de Grondwet alsmede artikel 8 EVRM. Artikel 10 Grondwet luidt: *“Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.”* Het is een universeel grondrecht, dat zowel internationaal als Europees en in onze nationale Grondwet is geregeld.
- 2.5 De kern van dit universele grondrecht is de bescherming van persoonlijke vrijheid en individuele autonomie. Het innerlijke leven en de persoonlijke integriteit. Het geeft mensen het recht om zichzelf te zijn, zichzelf te kunnen uiten en gedragen op basis van persoonlijke voorkeuren. De verplichting om mondkapjes te dragen is een zeer ernstige beperking van dit recht, met name voor scholieren. Hen wordt immers de vrijheid afgenomen om zonder het verplichte mondkapje schoolgebouwen te betreden en zich daarin vrij – zonder mondkapje – voort te bewegen.

- 2.6 Overigens oordeelde de Voorzieningenrechter recentelijk ook al, dat de mondkapjesplicht inderdaad een inbreuk is op artikel 10 Grondwet, zij het (wat die zaak betrof) ‘een relatief geringe inbreuk’ (Rechtbank A’dam 19 augustus 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:4057).
- 2.7 Desalniettemin blijkt duidelijk dat de Regeling en de daarmee samenhangende mondkapjesplicht zonder meer de grondwettelijke verdragsbepaling ‘aan de kant’ zet. Opmerking verdient daarbij dat het in de desbetreffende procedure slechts (nog) ging om een mondkapjesplicht in een klein deelgebied en de verplichting slechts voor een korte duur van kracht was.
- 2.8 De onderhavige Regeling, en meer in het bijzonder artikel 2a.2 van de Regeling, behelst daarentegen een veel groter en ingrijpender inbreuk op het recht van op eerbiediging en bescherming persoonlijke levenssfeer dan de eerdere bestreden maatregel waarbij de mondkapjesplicht in plaats beperkt was.
- 2.9 De onderhavige Regeling is immers van veel grotere omvang en aan de gevolgen van de Regeling is niet te ontkomen. Waarbij men vooralsnog kon kiezen bepaalde delen in Amsterdam – gezien de ingevoerde mondkapjesplicht – te mijden, kunnen de leerplichtige leerlingen derhalve niet de keuze maken om niet langer meer op school te verschijnen.
- 2.10 En nogmaals, ook nu ten tijde van de huidige lockdown is nog steeds circa 30% van de leerlingen schoolgaand en school-bezoekend. Allen onderworpen aan het verplicht gebruik van een mondkapje. Zoals gezegd betreft dit leerlingen in kwetsbare posities, leerlingen met 1 of 2 ouders met een cruciaal beroep en tot slot alle examenleerlingen.
- 2.11 Daar waar de Rechtbank Amsterdam al eerder sprak over een geringe inbreuk, is de inbreuk voor leerplichtige leerlingen (dus) niet langer meer ‘gering’ te noemen, en dit in meer toenemende mate wanneer de scholen weer zullen worden opengesteld. Zonder meer dient te worden vastgesteld dat sprake is van een ernstige en onrechtmatige inbreuk op artikel 10 van de Grondwet c.q. artikel 8 EVRM, welke gezien het ontbreken van noodzakelijkheid ook niet langer meer is te rechtvaardigen. Zulks zal nog nader worden toegelicht.
- 2.12 Naast dat sprake is van een onrechtmatige inbreuk op het recht van eerbiediging en bescherming van de persoonlijke levenssfeer is in artikel 11 van de Grondwet het zelfbeschikkingsrecht (onaantastbaarheid van het lichaam) verankerd. Het artikel luidt: *“Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.”* Deze bepaling houdt het recht in te worden gevrijwaard van schendingen van en inbreuk op het lichaam door anderen.

- 2.13 De verplichtstelling tot het dragen van een mondkapje ex artikel 2a.2 van de Regeling, behelst een ernstige inperking van dit fundamentele grondrecht. Het is immers één van onze fundamentele grondrechten om zelf te beschikken over ons lichaam, eigen keuzes te maken met betrekking tot onze gezondheid en zodoende zelf te mogen kiezen voor het wel of niet dragen van een mondkapje.
- 2.14 Zoals reeds eerder benadrukt is inperking van voorgenoemde grondrechten slechts gerechtvaardigd als vaststaat dat een dergelijke inbreuk bij wet geregeld is, een legitiem doel dient, geen schadelijk toebrengt en strikt noodzakelijk, proportioneel en effectief is.
- 2.15 Het element van 'bij wet geregeld' houdt in, dat de beperking steeds herleidbaar moet zijn tot een specifieke wet in formele zin (dit wil zeggen een wet die tot stand is gekomen door de regering en Staten-Generaal). De Ministeriële Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen covid-19 is evenwel een ministeriele regeling en daarmee géén wet in formele zin.
- 2.16 Daargelaten dat de beperkingen niet bij formele wet geregeld zijn en zij principieel niet via een ministeriële regeling behoren te worden opgelegd, is tevens sprake van niet bewezen effectiviteit en staat dientengevolge de noodzaak van het gebruik van mondkapjes – ter voorkoming van verspreiding van het virus – niet vast. De verspreiding van het virus kan zelfs toenemen door het onjuist gebruik van mondkapjes.
- 2.17 Desondanks stellen de Ministers (blijkens de toelichting van de Regeling) zich op het standpunt dat de mondkapjesplicht noodzakelijk is en dat het een bijdrage levert aan het bewustzijn met betrekking tot het virus (waarbij het vooral als een instrument van gedragsbeïnvloeding is gepresenteerd). Ook zou het dragen van een mondkapje een mogelijke bijdrage kunnen leveren ten aanzien van de verspreiding van het virus. Echter, dit standpunt kunnen zij allerm minst wetenschappelijk onderbouwen. De effectiviteit van het gebruik van mondkapjes – ter verspreiding van het virus – is namelijk niet wetenschappelijk bewezen. Zelfs het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM), onze nationaal adviseur bestrijding uitbraken en dreiging van infectieziekten, heeft meermaals het standpunt ingenomen dat mondkapjes géén bescherming bieden tegen het Covid-19 virus.
- 2.18 Ook wetenschappers en deskundigen hekelen in het algemeen de effectiviteit van het gebruik van mondkapjes. De Rechtbank Den Haag heeft dit recent, op 15 januari 2021, nog maar weer eens overduidelijk benadrukt en bevestigd in de zaak van Stichting Protect Everybody in rechtsoverweging 2.10.: *“Daarbij komt nog dat het nut van het dragen van een mondkapje omstreden is en over het algemeen door Nederlandse deskundigen wordt aangenomen dat het nut daarvan beperkt is.”* Ook de kantonrechter in

de Rechtbank Midden-Nederland liet zich (eveneens recent) in gelijke bewoordingen uit in haar vonnis van 13 januari 2021, (ook) stellende dat over de effectiviteit van mondkapjes wordt getwist.

2.19 Waar meerdere rechters dus recent nog hebben vastgesteld en geoordeeld dat het nut en de effectiviteit van het dragen van mondkapjes beperkt en omstreden zijn, gaan veel wetenschappers en deskundigen nog veel verder dan dat. Zij zijn zelfs van mening dat met het dragen van mondkapjes juist diverse schadelijke gevolgen gepaard gaan. Daardoor is het zonder meer verdedigbaar dat – blijkens meerdere wetenschappelijk onderzoeken – de Ministers een regeling in het leven hebben geroepen die juist kwalijk en schadelijk ingrijpt in de persoonlijke gezondheidssfeer van burgers.

2.20 De Stichting – en vele anderen met haar – is er in ieder geval van overtuigd dat met het dragen van mondkapjes diverse schadelijke gevolgen gepaard gaan, reden waarom de Stichting het verplicht gebruik van een mondkapje subiet van de hand wijst.

2.21 De Regeling is derhalve om redenen zoals hiervoor genoemd onmiskenbaar onverbindend.

2.22 In het hiernavolgende wordt nader ingegaan op de niet bewezen effectiviteit van mondkapjes, wetenschappelijk onderzoek dat onderschrijft dat het dragen van mondkapjes zelfs schadelijk zijn en tot slot het standpunt van de Nederlandse orde van advocaten.

HET VERANDERENDE MONDKAPJESBELEID

3. De verandering van het mondkapjesbeleid

3.1 Aan het begin van de pandemie in februari 2020 waren het Center for Disease Control (CDC), de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en vele gezondheidsexperts, inclusief het Nederlandse Outbreak Management Team (OMT) het met elkaar eens. Er was op basis van veertig jaar wetenschappelijk onderzoek *onvoldoende bewijs* dat mondkapjes effectief zijn voor het voorkomen van de verspreiding van virussen die bovenste luchtweginfecties veroorzaken, inclusief voor SARS-CoV-2.

3.2 Men wist dat het dragen van mondkapjes zelfs gevaarlijk was en meer infecties kon veroorzaken, omdat burgers in het dagelijks leven niet hygiënisch met de mondkapjes kunnen omgaan. Het hygiënisch omgaan met mondkapjes vraagt namelijk training en discipline en een omgeving waarin het mogelijk is de mondkapjes veilig op en af te doen, op te bergen of weg te gooien.

3.3 Echter, gaandeweg de COVID-19 pandemie zijn het CDC, de WHO en het Nederlandse OMT geleidelijk van standpunt veranderd. Recente onderzoeken en de hoge besmettingsgraad zouden aanleiding geweest zijn om het dragen van mondkapjes voor gezonde burgers alsnog te verplichten.

4. De hoogste vorm van wetenschappelijk onderzoek

4.1 Overzichten van de wetenschappelijke literatuur en analyses van de data van een verzameling gerandomiseerde en gecontroleerde experimenten zijn de hoogste vorm van wetenschappelijk onderzoek om de effectiviteit van een geneesmiddel of hulpmiddel te bewijzen.

4.2 Een grote data-analyse van gerandomiseerde en gecontroleerde wetenschappelijke experimenten over de effectiviteit van mondkapjes en de verspreiding van luchtwegvirussen aan de hand van tien gerandomiseerde en gecontroleerde wetenschappelijke onderzoeken die werden uitgevoerd in de periode 1946-2018 (in mei 2020 gepubliceerd door de CDC) toonde aan dat er geen significante afname is in de verspreiding van het influenzavirus door het gebruik van mondkapjes.

4.3 Ook is er beperkt bewijs dat het dragen van een medisch mondkapje door iemand die geïnfecteerd is of door niet-geïnfecteerde personen de verspreiding van het influenzavirus voorkomt. Er is geen significant effect aangetoond van het dragen van mondkapjes voor het verminderen van de verspreiding van door een laboratorium bevestigde influenza-infecties. Dit wordt door meerdere analyses en door overzichtsartikelen van de wetenschappelijke literatuur bevestigd.

4.4 Een gerandomiseerd en gecontroleerd wetenschappelijk experiment dat werd uitgevoerd met niet-medische (stoffen) en medische mondkapjes (gepubliceerd in de British Medical Journal) komt tot dezelfde conclusie: ze zijn ineffectief, en erger, ze kunnen het risico op infectie met het influenzavirus zelfs verhogen. In vergelijking met de controlegroep hadden mensen die mondkapjes droegen zelfs *72 procent meer* (!) bevestigde virale infecties.

4.5 Ook schrijven de auteurs dat stoffen mondkapjes het aantal besmettingen kunnen verhogen. Ongeveer 97 procent van de deeltjes was in staat het mondkapje te penetreren, terwijl dit voor medische maskers maar 44 procent was. Dit was de eerste RCT-studie met stoffen mondkapjes. De resultaten uit dit onderzoek tonen aan dat het belangrijk is om heel voorzichtig te zijn met mondkapjes. De enige randomized clinical trial met 6000 deelnemers tijdens de CoVid-19 pandemie vond geen statistisch significant effect voor het dragen van hoog gekwalificeerde medische mondkapjes om SARS-CoV-2

infectie te voorkomen in de samenleving. Ook werd in de groep met en zonder masker een vergelijkbaar percentage van een of twee andere bovenste luchtwegvirussen aangetoond. Een review van professor dr I. Kappstein die gepubliceerd werd in het tijdschrift *Infectiologie* concludeerde: *“geen bewijs voor de effectiviteit in de vermindering van virale infecties door het gebruik van stoffen mondkapjes door gezonde burgers. Het onjuist gebruik kan zelfs leiden tot een toename in infecties”*.

4.6 In mei 2020 schreef een aantal onderzoekers en artsen in het *New England Journal of Medicine*: *“We weten dat het dragen van mondkapjes weinig of geen bescherming biedt tegen infecties. Het dragen van mondkapjes geeft een gevoel van veiligheid, welzijn en vertrouwen in het ziekenhuis. Hoewel deze reacties mogelijk niet logisch lijken, worden we allen blootgesteld aan angst tijdens deze crisis. Het is echter beter om deze angst weg te nemen door data en een goede toelichting dan een marginaal effectief mondkapje.”*

4.7 Ook voor het dragen van medische mondkapjes gedurende operaties is weinig bewijs dat het een effectieve manier is om infecties te voorkomen. In enkele studies werd bovendien aangetoond dat het aantal wondinfecties juist hoger lag wanneer medische mondkapjes gedragen werden. Dit terwijl artsen de hygiënische richtlijnen in deze setting strikt opvolgden. Onderzoek onder 30 Europese landen naar verschillende interventies en de effecten op het verloop van de pandemie laat verder zien dat de mondkapjesplicht geen positief effect heeft gehad. Opvallende observatie van deze onderzoekers was ook, dat 15 dagen na het instellen van de mondkapjesplicht juist een toename van gevallen en overlijden gezien werd. De conclusie van de onderzoekers is dat de resultaten van dit onderzoek het wijdverspreide gebruik van mondkapjes niet ondersteunen.

5. Waarom een gewijzigd beleid?

5.1 De terechte vraag kan derhalve gesteld worden: *“Waarom is het beleid van Van Dissel cum suis (inclusief de Ministers) zo diametraal gewijzigd?”*

5.2 In juni 2020 werd een analyse van de data van een aantal onderzoeken, gefinancierd door de WHO, gepubliceerd in *The Lancet*. Hierin werd geconcludeerd dat het dragen van mondkapjes en afstand houden kunnen beschermen tegen de verspreiding van het virus. Maar in tegenstelling tot eerdergenoemde studies ging deze studie uit van 29 lager gewaardeerde (niet-experimentele) wetenschappelijke studies met observaties, waarbij het moeilijker is een conclusie te trekken over het mogelijke oorzakelijke verband. Ook werden enkele kleine studies en zeven studies die voor publicatie niet beoordeeld zijn door onafhankelijke wetenschappers opgenomen in de verzameling van onderzoeken die werd geanalyseerd.

6. Status verschillende studies

- 6.1 In de wetenschap hebben resultaten van observationele studies een lagere status qua bewijsvoering dan gerandomiseerde en gecontroleerde wetenschappelijke experimenten, omdat het volledig elimineren van mogelijk versturende factoren lastiger is.
- 6.2 Vele andere studies die sinds de pandemie verschenen, zijn gebaseerd op observationele of modelmatige studies. Deze studies zijn van minder hoogwaardige kwaliteit dan de studies die in het begin van de pandemie tot de conclusie leidden dat het dragen van mondkapjes niet effectief is om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Modelmatige studies bijvoorbeeld rekenen door hoeveel sterfgevallen door maatregelen zijn voorkomen. Sommige studies maakten gebruik van kunstmatige intelligentie, waarvoor allerlei aannames werden gedaan. Omdat we nog niet alles weten over hoe een virus - zelfs het influenzavirus - zich gedraagt in een gastheer en de omgeving, kan dit leiden tot onjuiste analyses. Dit kan verregaande consequenties hebben wanneer dergelijke resultaten gebruikt worden voor het vaststellen van beleid.

7. Is het dragen van mondkapjes schadelijk?

- 7.1 Er valt dus een hoop af te dingen op de 'onderzoeken' die zouden uitwijzen dat mondkapjes zouden kunnen beschermen tegen de verspreiding van het virus. Sterker, zoals hiervoor aangehaald blijkt juist uit diverse onderzoeken en publicaties het tegendeel. En nog erger, dat het dragen van mondkapjes juist schadelijk is.
- 7.2 Er is overstelpend veel wetenschappelijk bewijs dat het dragen van mondkapjes schadelijk kan zijn. Er zijn genoeg mogelijke schadelijke effecten bij veelvuldig en langdurig gebruik van mondkapjes aangetoond in wetenschappelijke publicaties. Maar in de discussie over het al dan niet verplichten van het dragen van mondkapjes ontbreken die ten enenmale.

8. WHO interim-rapport van 5 juni 2020

- 8.1 De WHO beschrijft in haar interim-rapport van 5 juni 2020 meer negatieve aspecten voor het dragen van mondkapjes dan positieve effecten. De conclusie in het WHO-document 'Advice on the use of masks in the context of COVID-19: interim guidance, 5 June 2020', dat op basis van wetenschappelijke literatuur en gesprekken met experts is samengesteld, luidt: *"Op dit moment is er vanuit wetenschappelijk onderzoek geen direct bewijs dat het dragen van mondkapjes effectief is in het verminderen van de verspreiding van virussen die bovenste luchtweginfecties veroorzaken, ook niet voor het SARS-CoV-2-virus."*

8.2 Als mogelijke voordelen van het (toch) wereldwijd dringend aanmoedigen van het dragen van mondkapjes door gezonde burgers noemt dit rapport: *het voorkomen van stigmatisering van mensen die ziek zijn en wel mondkapjes dragen, burgers het gevoel te geven dat ze een bijdrage kunnen leveren om de verspreiding van het virus te stoppen, en burgers te enthousiasmeren om eigen mondkapjes te maken, om zo bij te dragen aan ondernemerschap en integratie binnen de gemeenschap*. Er wordt dus met geen woord gerept over enig vermeend nut van het dragen van een mondkapje.

9. Elke logica voor het verplicht dragen van mondkapjes ontbreekt

9.1 Volgens het OMT-advies van 13 oktober 2020 hebben niet-medische mondkapjes *mogelijk* een positief effect om de verspreiding van het virus tegen te gaan, met name door presymptomatische verspreiding van het virus vanuit de drager van het mondkapje. Het effect van breed niet-medisch mondkapjesgebruik wordt groter naarmate sprake is van een toenemend aantal besmettingsgevallen, aldus het OMT. Een besmettingsgeval betekent een positieve testuitslag in de RT-qPCR-test, de gouden standaard voor het detecteren van het SARS-CoV-2-virus. Deze testen zijn echter niet zonder validiteitsproblemen.

9.2 Door de stijging in het aantal positieve tests en de ziekenhuisopnames is de druk vanuit binnen- en buitenland om mondkapjes in Nederland in openbare ruimtes voor onderwijsinstellingen voor gezonde burgers wettelijk te verplichten toegenomen. In Amerika, Italië, Frankrijk, Duitsland, België en Spanje is het verplicht dragen van mondkapjes in publieke binnenruimtes en onderwijsinstellingen voor gezonde mensen al eerder ingevoerd. In Zweden geldt deze plicht alleen op bepaalde plekken; in Denemarken zijn ze daarmee pas heel laat begonnen. Toch zijn de sterftecijfers daar veel lager dan bijvoorbeeld in Nederland.

10. Dringend advies mondkapjesgebruik

10.1 Terwijl het percentage positieve testen in België en Nederland in de zomerperiode tussen de één en drie procent lag, is dat vanaf eind september exponentieel gestegen. Begin oktober heeft minister-president Mark Rutte de Nederlandse burgers dringend gevraagd mondkapjes te gaan gebruiken. Veel zorginstellingen en sommige winkels zijn toentertijd overgegaan op het verplichten van mondkapjes om de binnenruimte te kunnen betreden.

10.2 Ook het voortgezet onderwijs en middelbaar en hogere onderwijsinstellingen zijn bij het openen van de scholen (na de zomer van 2020) vaak al eerder gestart met het verplicht dragen van mondkapjes wanneer niet op een vaste plek werd plaatsgenomen.

10.3 Nederland en België waren in de maand oktober koploper in het percentage positieve coronatesten, dat was gestegen is tot twintig à dertig procent. Dit is opmerkelijk voor een welvarend land als Nederland, met een van de beste zorgsystemen ter wereld. Ook het aantal ziekenhuisopnames is in België en Nederland in die periode sterk gestegen. In Zweden en in mindere mate Denemarken bleef dit juist veel lager.

DE REGELING NADER BESCHOUWD

11. De Regeling

11.1 In de Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen Covid-19 staat: “Het mondkapje moet verder tot doel hebben de verspreiding van virussen en ander ziektekiemen tegen te gaan.”

11.2 Maar op basis van de wetenschappelijke evidentie is er onvoldoende bewijs dat mondkapjes bijdragen aan het verminderen van de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus of andere luchtwegvirussen. Er lijkt eerder een risico op een *toename* van infecties van virussen, bacteriën en schimmels door langdurig en niet-hygiënisch gebruik van de mondkapjes. Ook kunnen andere negatieve gezondheidseffecten optreden.

11.3 Opmerkelijk genoeg stelt de Regeling ook helemaal geen eisen aan de *kwaliteit* van de mondkapjes, bij gebreke aan enige inhoudelijke kwaliteitseis valt niet in te zien dat de verplichting tot het dragen van een mondkapje medisch noodzakelijk is.

11.4 Voorts is de ethische vraag of de mogelijke gezondheidsschade van het verplicht dragen van mondkapjes niet groter is dan geen tot een weinig beschermende werking van een mondkapje tegen de verspreiding van een virus dat voor een beperkte groep mensen riskant is. Het mondkapje draagt eerder bij aan de verspreiding van ziekteverwekkende en mogelijk multiresistente bacteriën die riskanter zijn voor een ernstig ziekteverloop bij een grotere groep mensen. Door een groep wetenschappers wordt al gewaarschuwd voor een stille opmars van antibioticaresistente bacteriën.

11.5 Het is daarom beter (naast de inmiddels in gang gezette vaccinatie) om preventief in te zetten op het voorkomen van de onnodige blootstelling aan hoge bacteriële concentraties in teststraten, ziekenhuizen en verpleeghuizen, het verminderen van stress en angst en het versterken van het immuunsysteem door een gezonde voeding en leefstijl.

11.6 Zo kan bijvoorbeeld het afschaffen van het verplichte gebruik van mondkapjes voor gezonde burgers in openbare ruimtes waar anderhalve meter afstand gehouden kan

worden, gecombineerd met een advies voor een hoge vitamine D- en C-spiegel tijdens het griepseizoen, een belangrijke bijdrage leveren aan een betere kwaliteit van leven met minder gezondheidsrisico's.

12. Het zwabberende mondkapjesbeleid

12.1 Er valt dus het nodige af te dingen op de Regeling. Zoals gezegd: er is onvoldoende bewijs dat mondkapjes bijdragen aan het verminderen van de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus of andere luchtwegvirussen. Er lijkt eerder een risico op een toename van infecties van virussen, bacteriën en schimmels door langdurig en niet-hygiënisch gebruik van de mondkapjes.

12.2 Los daarvan valt ook het nodige op te merken en aan te merken op het uitermate zwabberende mondkapjesbeleid dat de overheid gedurende de achterliggende maanden heeft uitgestippeld, ter illustratie het volgende overzicht:

1 april 2020: RIVM-directeur infectieziektebestrijding Jaap van Dissel: "Mondkapjes opdoen heeft geen enkele zin," in reactie op een vraag van Lodewijk Asscher of het nodig is om in Nederland mondkapjes te gaan dragen. "We houden al anderhalve meter afstand, verder kunnen druppels niet reizen," aldus Van Dissel.

3 april 2020: Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Hugo de Jonge zegt dat alledaags gebruik van mondkapjes die niet aan strenge voorwaarden voldoen een gevoel van 'schijnveiligheid' creëert.

16 april 2020: Van Dissel blijft tijdens de wekelijkse briefing in de Tweede Kamer bij zijn standpunt dat mondkapjes geen nut hebben: "Mondkapjes voegen niets toe aan de andere, bewezen werkzame maatregelen, zoals afstand houden en goede handhygiëne."

1 mei 2020: Rutte zegt dat mondkapjes in 'bepaalde omstandigheden' een bijdrage kunnen leveren, maar het probleem niet oplossen: "Als je ze verkeerd gebruikt, kan het zelfs bijdragen aan verspreiding."

4 mei 2020: Het Outbreak Management Team (OMT) zegt voorzichtig dat mondkapjes meerwaarde kunnen hebben: "Niet-medische mondkapjes dragen mogelijk enigszins bij aan het beperken van verspreiding van Covid-19 door presymptomatische patiënten in openbare ruimten waar voldoende afstand houden niet altijd mogelijk is."

6 mei 2020: Tijdens een persconferentie laat premier Mark Rutte weten dat mondkapjes vanaf 1 juni verplicht zijn in het openbaar vervoer, hoewel het bewijs voor de effectiviteit flinterdun is.

7 mei 2020: Van Dissel laat de Tweede Kamer weten dat mondkapjes enig effect kunnen hebben en 'mogelijk enigszins bijdragen aan de beperking van de verspreiding' op plekken waar de anderhalve meter afstand niet gehandhaafd kan worden, zoals in het openbaar vervoer, maar noemt de aankomende verplichting een 'politiek besluit'.

1 juni 2020: In tram, (water)bus, metro en trein is voor reizigers van dertien jaar en ouder het dragen van een niet-medisch mondkapje verplicht. Reizigers die na 1 juni geen mondkapje dragen, kunnen een boete van 95 euro krijgen.

12 juni 2020: Passagiers moeten in de wachtrijen bij het inchecken en bij security checks op Nederlandse luchthavens een mondkapje dragen. Ook tijdens het boarden en de vlucht moeten passagiers een mondkapje op.

29 juli 2020: Tijdens een RIVM-persconferentie adviseert Van Dissel het kabinet om mondkapjes niet verplicht te stellen in de strijd tegen corona: "Wetenschappelijk bewijs ontbreekt daar domweg voor."

18 september 2020: Tot half augustus vond het RIVM het niet noodzakelijk om tijdens vluchtig contact met coronapatiënten in verpleeghuizen een mondkapje te dragen. De Jonge ontkende dat mondkapjesschaarste hierbij een rol speelde. Na onderzoek van Nieuwsuur geeft het RIVM toe dat schaarste aan beschermingsmiddelen wel degelijk een rol heeft gespeeld bij het lang niet verplichten van mondkapjes in de verpleeghuiszorg.

28 september 2020: Tijdens een persconferentie zegt Rutte: "We moeten volgens mij een beetje weg uit de sfeer van: je bent voor of tegen het mondkapje."

29 september 2020: Diverse verpleeghuizen voeren zelf een mondkapjesplicht in, nadat Rutte en De Jonge het gebruik ervan tijdens de persconferentie – de dag ervoor – slechts geadviseerd hebben. Het kabinet adviseert mensen met contactberoepen, zoals kappers, schoonheidsspecialisten, fysiotherapeuten en masseurs, dringend om een mondkapje te dragen. Dit advies geldt tevens voor hun klanten.

30 september 2020: Rutte volgt de wens van de Kamer op en adviseert Nederlanders vanaf dertien jaar dringend om een niet-medisch mondkapje te dragen in alle openbare binnenruimtes. Dit deelt hij mee tijdens het Kamerdebat. Dit geldt dus ook voor zorgmedewerkers en bezoekers in verpleeghuizen.

2 oktober 2020: De vereniging van specialisten ouderengeneeskunde (Verenso) adviseert om preventief mondkapjes te gebruiken in verpleeghuizen die zich bevinden in regio's die

in de categorie 'zorgelijk' vallen. Vanaf 6 oktober valt heel Nederland onder de categorie 'zorgelijk', meldt het Coronadashboard. Van Dissel herhaalt desgevraagd dat mondkapjes volgens hem 'een buitengewoon gering effect' hebben op de pogingen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen.

5 oktober 2020: Er geldt een dringend advies om in het voortgezet (speciaal) onderwijs buiten de les mondkapjes te dragen. Dit hebben ministers Van Engelshoven en Slob (beiden van OCW) met de onderwijssector afgesproken. Scholen in het voortgezet onderwijs beslissen zelf of een mondkapje verplicht is.

9 oktober 2020: Terwijl mondkapjes wel geadviseerd worden voor verpleeghuizen, instellingen voor ouderenpsychiatrie en geriatrische afdelingen binnen de gehandicaptenzorg, adviseert het OMT nog steeds geen gebruik van mondkapjes voor thuiszorgpersoneel.

13 oktober 2020: Het kabinet werkt aan een verplichting voor het dragen van een niet-medisch mondkapje in openbare binnenruimtes voor personen vanaf dertien jaar. Dit deelt Rutte mee tijdens de persconferentie. Hij wil daarmee 'een slepende discussie voor eens en altijd beslechten'. (Rutte tijdens persconferentie.) Waar het OMT eerder nog concludeerde dat de toegevoegde waarde van mondkapjes gering is, stelt het nu dat het gebruik ervan in publieke binnenruimtes er wellicht voor kan zorgen dat mensen een mildere infectie oplopen.

24 oktober 2020: Vijf beroepsorganisaties in de zorg vragen in een open brief aan de ziekenhuizen om een eenduidig mondkapjesbeleid te hanteren en in principe altijd mondkapjes te dragen. Volgens hen ontbreekt momenteel een heldere norm.

3 november 2020: Tijdens de persconferentie over de tijdelijke verzwaring van de gedeeltelijke lockdown laat minister De Jonge weten dat de verplichting om een mondkapje te dragen in publieke binnenruimtes uiterlijk op 1 december wordt ingevoerd.

1 december 2020: De Regeling.

13. De mondkapjesverplichting

- 13.1 De Regeling schrijft op basis van een door het OMT op 13 oktober 2020 uitgebracht advies, dat de verplichting van het dragen van niet-medische mondkapjes in openbare binnenruimtes, onderwijsinstellingen en contactberoepen door gezonde burgers van levensbelang kan zijn om verregaande verspreiding van het virus tegen te gaan. Het dragen van niet-medische mondkapjes kan de overdracht van andere luchtwegvirussen

enigszins tegengaan, wat de druk op huisartsenpraktijken en GGD kan verminderen, aldus de Regeling. Ook kan een heldere regeling leiden tot een betere naleving en handhaafbaarheid van het beleid ter bestrijding van de epidemie.

13.2 De beperking van het recht op de persoonlijke levenssfeer wordt om de hiervoor genoemde redenen proportioneel geacht.

13.3 In de Regeling zijn uitzonderingen opgenomen voor het verplicht dragen van mondkapjes. Er geldt een uitzondering voor mensen die vanwege hun beperking of zieke geen mondkapje kunnen dragen. Concreet gaat het om mensen die vanwege een zieke of beperking geen mondkapje kunnen dragen, mensen die last krijgen van hun gezondheid omdat zij bijvoorbeeld een longaandoening hebben, mensen die ernstig ontregeld raken doordat zij een verstandelijke of psychische beperking hebben en tot slot mensen en hun begeleiders die afhankelijk zijn van non-verbale communicatie.

13.4 Of men onder de uitzondering valt, dienen zij te kunnen aantonen zo blijkt uit informatie op de website van de Rijksoverheid. Concreet betekent dat men zelf moet aantonen waarom zij in aanmerking komt voor een uitzondering op de mondkapjesplicht. Veel scholen verplichten leerlingen, die zich op een medische uitzondering beroepen, om dit aannemelijk te maken middels een verklaring van de eigen (huis)arts. Alleen in dat geval kan de leerling en/of medewerkers zonder mondkapje worden toegelaten tot de school. Het moge duidelijk zijn dat deze handelwijze schurkt met de geldende privacywetgeving.

MONDKAPJES ZIJN ERG SCHADELIJK

14. Wetenschappelijk aangetoonde schadelijke effecten van mondkapjes

14.1 In diverse wetenschappelijke publicaties is inmiddels een aantal schadelijke effecten als gevolg van het dragen van mondkapjes aangetoond:

- I. Wanneer medische mondkapjes voor langere tijd gedragen worden kan hoofdpijn ontstaan, waardoor een negatief effect kan ontstaan op de uitvoering van werk.
- II. Voor mensen met astma, COPD, en andere chronische longziekten wordt het inademen door een mondkapje bemoeilijkt. Het kost meer energie. Vaker en dieper ademen is nodig om aan voldoende zuurstof te kunnen komen. Naarmate de lading van virussen, bacteriën en schimmels in de mondkapjes groter wordt, is de kans dat deze in hoge concentraties diep in

de longen terechtkomt groter. Dit kan uiteindelijk leiden tot pneumonie, ontsteking en weefselbeschadiging. Vochtige mondkapjes - door langdurig dragen of door het lopen door de regen - kunnen het risico op infecties verhogen.

- III. Het dragen van medische mondkapjes kan leiden tot een lagere concentratie van zuurstof in het bloed. Zuurstof is nodig om de hartspier en het immuunsysteem goed te laten functioneren. Ook kunnen bij een lagere concentratie aan zuurstof in het bloed eerder bloedklontering ontstaan. Twee Chinese kinderen zijn overleden door het dragen van een mondkapje tijdens het sporten. Een andere Chinese jongen ondervond een longklap tijdens het sporten met een mondkapje. Twee Duitse kinderen zijn recent overleden waarbij de associatie met het dragen van een mondkapje is gelegd. De WHO adviseert om géén mondkapjes te dragen tijdens het sporten.
- IV. Mensen ademen CO₂ uit bij iedere uitademing. Bij het dragen van goed passende mondkapjes wordt deels verse lucht en deels uitgeademde lucht ingeademd. Hierdoor kan de ingeademde CO₂-concentratie toenemen. Dit kan uiteindelijk negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid.
- V. Niet-hygiënisch gebruik van mondkapjes kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid; mensen kunnen zichzelf infecteren met een acute en chronische dermatitis of reeds bestaande huidziekten doen verergeren. Veel mensen gebruiken hetzelfde mondkapje dagen of weken achtereen dat al in een jaszak, broekzak of tas wordt meegenomen, in plaats van het om de twee uren vervangen door een schoon mondkapje. In een onderzoek bij kinderen werden na één dag bij zes tot acht uur gebruik van een mondkapje *82 verschillende bacteriële kolonies en vier schimmelsoorten* op het mondkapje aangetoond. Dit is een gevaar voor het ontstaan van ernstige infecties door onder meer een bacteriële longontsteking of ontsteking van de hartkleppen. Zeker omdat juist bacteriën als streptokokken en staphylococcus aureus gemakkelijker overleven en overdraagbaar zijn via kleding of oppervlakten. Longontsteking veroorzaakt door streptokokken en staphylococcus was een belangrijke doodsoorzaak tijdens de H1N1-influenza-pandemie in 1918-1919. Ook toen werden mondkapjes gedragen en is een mogelijke relatie gelegd tussen een bacteriële longontsteking en het dragen van mondkapjes. Bij 70 procent van de mensen die overlijden aan de ernstige vorm van Covid-19 wordt een bacteriële co-infectie aangetoond.

- VI. Voor mensen met chronische ziekten kan het dragen van mondkapjes de medische conditie verergeren. Dit geldt voor mensen met fysieke en/of psychische ziekten zoals depressie, angst, posttraumatische stressstoornis, gehoorverlies. In Nederland heeft 58 procent van de bevolking een chronische ziekte.
- VII. Het dragen van mondkapjes kan de mondflora veranderen. In Amerika, waar al gedurende een langere periode mondkapjes verplicht zijn op bepaalde plaatsen, werd een toename van tandvleesontsteking en tandbederf geconstateerd bij het veelvuldig dragen van mondkapjes. Tandvlees en tanden zijn uitstekende verblijfplaatsen voor legionella en streptokokken, ziekteverwekkende bovenste luchtwegbacteriën die tot ernstige ziekten kunnen leiden. Wanneer de mondflora verandert, kan uiteindelijk ook de microflora in de bovenste luchtwegen en darmen veranderen, met meer kans op chronische ziekten en infecties. Het menselijk lichaam leeft in symbiose met een zorgvuldig opgebouwd ecosysteem. Verstoring van dit evenwicht kan tot ziekte leiden.
- VIII. Losse stukjes textiel of toxische/carcinogene stoffen die in de mondkapjes aanwezig kunnen zijn, kunnen door dieper inademen ernstige weefselschade veroorzaken, wat de kans op infectie kan verhogen.
- IX. Het langdurig dragen van mondkapjes kan blijvende mentale en psychosociale schade veroorzaken bij kinderen en jongeren. Een groot deel van de ontwikkeling van het brein vindt plaats in de puberjaren. Bij jongere kinderen die in de interactie veel gebruikmaken van non-verbale communicatie kan een verstoorde ontwikkeling plaatsvinden.
- X. Het dragen van mondkapjes kan effecten hebben voor volgende generaties.
- XI. Het dragen van mondkapjes kan een schijnveiligheid geven, waardoor minder afstand gehouden wordt van geïnfecteerde personen. Wanneer mensen een mondkapje dragen, raken zij vaker hun gezicht en ogen aan, waardoor het besmettingsgevaar hoger wordt.
- XII. Eenmalig te gebruiken medische mondkapjes zijn gemaakt van onder andere polypropyleen, polystyreen of polyurethaan. Deze mondkapjes kunnen afgebroken worden tot kleine deeltjes die in het milieu terechtkomen en uiteindelijk in ons lichaam. Onderzoekers schatten dat er

wereldwijd elke maand maar liefst 129 miljard mondkapjes worden gebruikt. Een verdere verstoreng van het natuurlijk ecosysteem maakt de kans op toekomstige pandemieën groter als gevolg van toenemende milieuverontreiniging door plastic deeltjes van mondkapjes die via voedsel in ons lichaam terecht kunnen komen en ons immuunsysteem verstoren. In oktober is Greenpeace een campagne gestart om bedrijven en overheden bewust te maken van de enorme nadelige effecten van plasticdeeltjes in oceanen door het gebruik van mondkapjes.

- XIII. Het veelvuldige gebruik van desinfecterende middelen – die elke keer voordat een mondkapje wordt opgezet en nadat het is afgedaan nodig zijn – kan uiteindelijk leiden tot gezondheidsschade. Het menselijk lichaam wordt blootgesteld aan een hogere concentratie alcohol en meer toxische stoffen. Dit kan de huidflora beschadigen, die een belangrijke barrière tegen ziekten vormt.

15. Tussenconclusie

- 15.1 De tussenconclusie is dan ook, dat er onvoldoende bewijs is dat mondkapjes bijdragen aan het verminderen van de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus of andere luchtwegvirussen. Er lijkt eerder een risico op een toename van infecties van virussen, bacteriën en schimmels door langdurig en niet-hygiënisch gebruik van de mondkapjes. Ook kunnen andere negatieve gezondheidseffecten optreden. Bij dit alles wordt ook totaal geen aandacht besteed aan en stilgestaan bij het feit dat het langdurig dragen van mondkapjes blijvende mentale en psychosociale schade veroorzaken, vooral ook bij jongeren.
- 15.2 Kortom; op grond van het vorenstaande stelt de Stichting vast dat het dragen van mondkapjes schadelijk is. En vergaand ingrijpt in de grondrechten van burgers en scholieren. Desalniettemin is de draagplicht ervan, na overigens een uitermate zwalkend beleid wat dit onderwerp betreft, inmiddels bij ministeriële regeling ingevoerd. Een groot deel van de bevolking loopt als gevolg daarvan het risico om daarvan grote schade te ondervinden, meer in het bijzonder de groep die zichzelf niet althans minder daartegen kan 'verdedigen' en verwerpen; de minderjarige schoolgaande jeugd.

KINDEREN HEBBEN (OOK) RECHTEN

16. Verdrag inzake de Rechten van het kind

16.1 In 1989 zag het Verdrag inzake de Rechten van het kind (hierna: Verdrag) het levenslicht.

Artikel 3 van het Verdrag luidt: *“Bij alle maatregelen die kinderen betreffen dient het belang van het kind voorop te staan.”*

16.2 Het is verbijsterend om te constateren, mede met verwijzing naar hetgeen hiervoor aan de orde is gesteld, hoe snel in 2020 de rechten van kinderen als gevolg van de COVID-19 crisis wereldwijd overboord zijn gegaan. Met desastreuze gevolgen. Meerdere pedagogen hebben inmiddels aan de bel getrokken dat ons coronabeleid een pedagogische blik volledig ontbeert.

17. Standpunt NOvA

17.1 Vanuit deze invalshoek is recent onder meer ook bijval gekomen vanuit de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). De NOvA vraagt nadrukkelijk aandacht voor differentiatie van de maatregelen naar leeftijd. *“Gebleken is dat jongeren in de regel niet in het ziekenhuis belanden of de zorg belasten. Zij worden echter wel ten volle geraakt door de maatregelen: onderwijs, sport en studie, hun mogelijkheden tot sociale ontwikkeling (uitgaansleven en sociale contacten) en werkgelegenheid.”*

17.2 De belangen van kinderen en jongeren (en jongvolwassenen) worden nauwelijks meegewogen in het coronabeleid. Coronamaatregelen die van invloed zijn op het welzijn van kinderen en jongeren vereisen een pedagogische toets: meer oog voor proportionaliteit (staat het belang in verhouding tot de inbreuk) en subsidiariteit (is dit de beste manier om het doel te bereiken). De bewijzen dat de huidige maatregelen grote schade berokkenen aan met name ook minderjarigen stapelen zich op. Nogmaals, het langdurig dragen van mondkapjes kan blijvende mentale en psychosociale schade veroorzaken bij kinderen en jongeren. Het heeft er alles van weg, dat de Ministers bij het tot stand brengen van de Regeling op geen enkele wijze althans onvoldoende rekening hebben gehouden met deze aspecten.

17.3 Uit de toelichting op de Regeling volgt volgens de NOvA ook niet van een onderbouwde medische noodzaak, anders dan dat enig positief effect wordt verwacht in aanvulling op bestaande maatregelen, specifiek in situaties waar het houden van afstand niet altijd lijkt te lukken en in het geval van een toenemend aantal besmettingen. Dit is in de lijn met wat reeds hiervoor in het lichaam van deze dagvaarding werd vastgesteld en geconcludeerd.

17.4 De gebrekkige onderbouwing voor wat betreft de medische noodzaak klemt te meer nu – zoals ook het OMT volgens de NOvA terecht signaleert – geen eisen worden gesteld aan de kwaliteit van de mondkapjes. Bij gebreke aan enige inhoudelijke kwaliteitseis, valt niet in te zien dat de verplichting tot het dragen van een mondkapje medisch noodzakelijk is. Immers, de bescherming die de verschillende soorten mondkapjes bieden varieert met de kwaliteit daarvan. Nu veel mensen zelf voorzien in mondkapjes (huisvlijt) dan wel hergebruik voorstaan (in strijd met adviezen overheid), kan niet worden gesproken van een persoonlijk beschermingsmiddel in de zin van de wet. *“Daarmee ontvalt sowieso de wettelijke basis aan deze maatregel”*, aldus de NOvA. Want bij gebreke aan een medische noodzaak bestaat daarvoor geen grondslag.

17.5 Zoals reeds beschreven is het rechtsstatelijk bovendien onjuist om grondrechtbeperkingen over te laten aan ministers. De NOvA blijft het principieel onjuist vinden dat grondrechten kunnen worden beperkt en zelfs geheel opgeheven door middel van algemene maatregelen van bestuur of, erger nog, ministeriële regelingen waarin die beperkingen worden ingevuld en uitgewerkt. Een democratisch parlement dient die bevoegdheid niet uit handen te geven aan ministers. Het parlement dient om te beginnen te oordelen over de vraag of de beoogde maatregelen noodzakelijk en evenredig geacht moeten worden en opwegen tegen de schadelijke gevolgen ervan op velerlei gebied.

17.6 Intussen kan een inperking van grondrechten in een democratische samenleving (ook bij wet) alleen plaatsvinden indien dit noodzakelijk en evenredig is. De NOvA is van mening dat de noodzaak noch uit het voorstel noch uit de huidige toelichting daarop is gebleken.

18. Recht op onderwijs

18.1 Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs. Het recht op onderwijs wordt in Nederland beschermd via de leerplicht. Ouders zijn volgens de Leerplichtwet verantwoordelijk om hun kind in te schrijven op een school en te zorgen dat hun kind de school bezoekt.

18.2 Artikel 28 Verdrag inzake de Rechten van het Kind bepaalt dat lidstaten expliciet het recht op onderwijs erkennen en ten behoeve van de verwezenlijking van dit recht verplicht zijn om voortgezet onderwijs beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken. Artikel 14 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt dat eenieder recht heeft op onderwijs en op toegang tot beroepsopleiding en bijscholing.

18.3 Door het verplicht stellen van het dragen van mondkapjes wordt dit recht beperkt, zeker wanneer de weigering tot het dragen ervan wordt gesanctioneerd door minderjarigen naar huis te sturen althans hen de toegang tot school te weigeren en hen hooguit

thuisonderwijs te laten volgen. Dat laatste, het volgen van thuisonderwijs (hetgeen sinds de laatste lockdown van 15 december 2020 weer algemeen – tijdelijk – manifest is), is geen gelijkwaardig alternatief. Wetenschappelijk onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat de gemiddelde leerling nagenoeg geen progressie maakt tijdens het afstandsleren. Kortom: de Ministers hebben een regeling in het leven geroepen welke tevens ingrijpt in het recht op onderwijs en op toegang tot de beroepsopleiding en bijscholing.

B. IN RECHTE

Vordering in rechte tegen de Ministers en de rechtsgronden waarop deze rust

- De rechter in kort geding heeft de bevoegdheid om een ministeriële regeling onverbindend te verklaren althans buiten werking te stellen althans een verbod af te kondigen om de desbetreffende regeling toe te passen, wat neerkomt op een in algemene termen vervat verbod. Primair beschouwd zijn de vorderingen van de Stichting daarop gericht, althans tenminste ten aanzien van artikel 2a.2 van de Regeling.
- In het LSV-arrest omschreef de Hoge Raad de door de kortgedingrechter uit te spreken buitenwerkingstelling als een in algemene termen vervat verbod, ertoe strekkende dat de Staat zich heeft te onthouden van gedragingen die op die regeling zijn gegrond, met name het (doen) uitvoeren daarvan. Daarbij geldt overigens meer specifiek, dat de gevorderde buitenwerkingstelling van de Regeling in beginsel geldt ten aanzien van die partijen die aan het kort geding hebben deelgenomen, in het onderhavige geval: de Stichting en de bij haar aangeslotenen.
- Voor buitenwerkingstelling van regelgeving in kort geding is, gelet op de aard van het kort geding, de verhouding van de wetgever en de rechter in ons staatsbestel en de vergaande strekking van buitenwerkingstelling van regelgeving, niet alleen onverbindendheid of onrechtmatigheid nodig, maar ook dat die onrechtmatigheid onmiskenbaar moet zijn. Deze 'onmiskenbaarheidseis' behoort tot het nationale (kortgeding)procesrecht. De eis geldt ook bij de toetsing van een ministeriële regeling aan een verdragsbepaling in de zin van 94 Gw.
- De vorderingen, gericht tegen de Ministers komen dus in feite neer op het buiten werking stellen van een ministeriële regeling, een wet in materiële zin. Althans tenminste artikel 2a.2 van de Regeling (die meer specifiek de mondkapjesplicht voor scholieren reguleert). De burgerlijke rechter kan regelingen als deze toetsen aan hogere regelgeving en aan algemene rechtsbeginselen. Gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgever en de rechter, kan een regeling als deze

slechts buiten werking worden gesteld indien deze "onmiskenbaar onrechtmatig" is. (ECLI:NL:RBSGR:2006:AZ1158).

- En volgens de Stichting is deze onmiskenbare onrechtmatigheid zonder meer aan de orde. De Stichting baseert zich daarbij niet alleen op hetgeen zij hiervoor aan de orde heeft gesteld en tussentijds heeft geconcludeerd. Nee, ook de navolgende gronden en overwegingen dienen daarbij ten overvloede te worden meegewogen.

EINDCONCLUSIE

Het is overduidelijk, dat de Nederlandse overheid er blijkt van geeft een zwalkend beleid te voeren waar het betreft het afkondigen van maatregelen om het Coronavirus in te dammen. Want waar het gebruik van mondkapjes lange tijd werd weggewuifd, is opeens 'uit het niets' tot een regeling besloten op grond waarvan mondkapjes verplicht zijn op (onder meer) middelbare scholen. Terwijl geenszins is aangetoond dat er enig positief effect van een dergelijk gebruik uitgaat.

Sterker, er kleven juist de nodige schadelijke effecten aan dit gebruik, met name wanneer het langdurig is. Vooral middelbare scholieren dreigen daardoor het kind van de spreekwoordelijke 'corona-rekening' te worden. En dat is naar hen toe gewoonweg niet uit te leggen.

Nog alarmerender is om te moeten constateren dat het voorgeschreven verplicht gebruik met name ook wordt betiteld als bewustwordingsmethode, als een gedragsexperiment. Een soort van 'baat 't niet, dan schaadt het niet'. Welnu, los van het feit dat dit natuurlijk nimmer een rechtvaardiging kan en mag zijn voor het dwingend voorschrijven van een zo ingrijpende maatregel, het schaadt wel degelijk!

De overheid lijkt daardoor bewust 'de andere kant' op te kijken, totaal ook voorbijgaand aan bij het feit dat het langdurig dragen van mondkapjes blijvende mentale en psychosociale schade veroorzaakt, vooral ook bij kinderen en jongeren. En dat met het in het leven roepen van de Regeling ernstig wordt ingegaan tegen allerlei fundamentele grondrechten. Schijnveiligheid, en dat tegen een hoge - vooral ook niet aan kinderen uit te leggen - prijs.

Kortom; de Stichting heeft er alle belang bij om op korte termijn bij vonnis bevestigd te krijgen dat de Regeling jegens haar - en daarmee feitelijk: (tenminste) alle middelbare scholieren in Nederland - onmiskenbaar onverbindend is en daarom buiten werking moet worden gesteld. Kinderen mogen niet langer worden blootgesteld aan de zeer schadelijke

effecten van deze verplichting. Gelijk eigenlijk geen enkele burger in Nederland (anders dan op vrijwillige basis) aan deze schadelijke gevolgen zou moeten worden blootgesteld.

Er kán en mág gewoon niet in worden berust dat de overheid een regeling in het leven roept die aantoonbaar schadelijk is voor degenen aan wie de regeling geadresseerd is. Instandhouding daarvan zou moeten leiden tot de vaststelling dat Nederland zal zijn verworpen tot een soort van gezondheidsdictatuur.

19. Verweren Staat en overleg

19.1 De Stichting heeft de Ministers bij brief van 18 december 2020 aangeschreven, en voorts de Ministers verzocht om in overleg te treden als bedoeld in artikel 3:305a lid 3 sub c BW. Tevens is daarbij een aansprakelijkheidsstelling afgekondigd.

19.2 De Ministers hebben bij brief van 30 december 2020 aangegeven open te staan voor dit overleg en de Stichting daarin te ontvangen, welk overleg vervolgens heeft plaatsgevonden op 13 januari 2021. Uiteindelijk heeft dit - overigens uitermate prettig en positief verlopen - overleg er echter niet toe geleid dat de Ministers daadwerkelijke bereidheid toonden om tegemoet te komen aan de vermelde bezwaren en nadelen van de mondkapjesplicht en daaraan hun beleid aan te passen.

19.3 Voor het overige volgt uit het voorgaande verder genoegzaam wat de verweren van de Ministers zijn, althans wat in hun ogen de 'rechtvaardiging' is voor het instellen van de Regeling.

20. Bewijs

20.1 De Stichting is bereid en in staat tot bewijslevering van haar stellingen door alle middelen rechtens in het bijzonder door het horen van informanten. Ter nadere toelichting en onderbouwing van haar stellingen kondigt de Stichting reeds op voorhand aan, dat zij overweegt om 1 of meerdere gezaghebbende wetenschappers mee te brengen (en daarvoor vooraf toestemming te vragen) naar de mondelinge behandeling teneinde de gestelde schadelijke effecten van het dragen van mondkapjes nader toe te lichten en te onderbouwen.

20.2 Ter kennisgeving op voorhand zullen de eerste van belang zijnde bewijsstukken door de Stichting in het geding worden gebracht volgens bijgevoegd productieoverzicht. De Stichting verwacht overigens op korte termijn nog een set aanvullende producties in het geding te zullen brengen.

21. Bevoegdheid

21.1 De Rechtbank Den Haag is op grond van artikel 99 Rv. bevoegd om van het geschil kennis te nemen aangezien de Staat der Nederlanden zetel heeft te Den Haag.

22. Ontvankelijkheid eiser

22.1 De Stichting komt op grond van artikel 3:305a BW op voor een algemeen belang, welk belang zij volgens haar statuten behartigt. Aan de eisen van artikel 3:305a BW is voldaan. Er is een toereikende statutaire doelomschrijving en zij ontplooit activiteiten op het gebied van de behartiging van de belangen van kinderen in het onderwijs aangaande hun fysieke en mentale gezondheid. Uit het voorgaande is tevens gebleken dat zij voldoende heeft getracht het gevorderde te bereiken door het voeren van overleg ex artikel 3:305a lid 2 BW.

22.2 Op grond van haar statuten behartigt de Stichting met name de belangen van schoolgaande scholieren. De bescherming van deze belangen wordt in deze procedure aan de orde gesteld, waarbij vorderingen worden geformuleerd die daaraan dienstbaar zijn. Maar ook het algemeen en collectief belang van burgers (waaronder ook ouders van kinderen) om niet langer blootgesteld te hoeven worden aan de schadelijke gevolgen van de mondkapjesplicht en de daarmee samenhangende schending van de grondrechten van alle burgers in Nederland, is waar de Stichting in deze voor opkomt. Zulks op de voet van artikel 3:305a BW.

22.3 In het verlengde van het voorgaande, mede met verwijzing naar en in overeenstemming met artikel 1018c lid 1 Rv, merkt de Stichting in het kader van haar ontvankelijkheid verder nog op, dat zij opkomt voor degenen van en voor wie de Stichting de belangen beschermt, namelijk (minderjarige) scholieren (en hun ouders) in het onderwijs van wie de rechten en belangen worden geschonden en dreigen te worden geschonden. Daarbij hebben de in dit geding aan de orde gestelde en te stellen feiten en vragen niet enkel en alleen betrekking op de doelgroep die de Stichting vertegenwoordigt. Nee, zij raken ook het algemeen belang, van álle burgers in Nederland. De mondkapjesplicht geldt immers voor nagenoeg alle burgers in Nederland. De in deze procedure te beantwoorden vragen zijn daarmee gemeenschappelijk van aard.

22.4 Dat de Stichting overigens nog maar net is opgericht kan aan de ontvankelijkheid in deze ook niets afdoen. Te meer, nu de Stichting feitelijk een direct uitvloeisel is van de per 1 december 2020 ingestelde Regeling, dus is het ook logisch dat de bestaansgeschiedenis kort is.

22.5 Bedenk bij dit alles goed, zoals ook al eerdere aangegeven, dat de Stichting een uitvloeisel is van een reeds vóór haar oprichting ontstane beweging van ouders en kinderen die zich in toenemende mate niet kon verenigen met de grondrechtenbeperkende maatregelen die van overheidswege werden afgekondigd in verband met het Covid-19 virus. Al deze mensen zien zich inmiddels sinds de invoering van de mondkapjesplicht (en feitelijk ook al daarvoor, toen sommige scholen het dragen van mondkapjes min of meer reeds verplicht stelden) geconfronteerd met de situatie dat het dragen van mondkapjes schadelijk is. En dat kinderen dus sinds 1 december 2020 dagelijks naar school moeten gaan (waarvan thans - tijdelijk - circa 30% van de middelbare schooljeugd) waarbij zij verplicht worden blootgesteld aan de schadelijke gevolgen ervan.

22.6 Naast het feit dat zij een procedure voor haar achterban heeft ingesteld, ontplooit de Stichting tevens (en ondanks haar korte bestaan) andere activiteiten (waarvoor en waarbij uiteraard een zekere beperking geldt vanwege de corona-maatregelen). Zo werkt zij onder meer samen met diverse organisaties (waaronder Meldpunt Mondkapjes), verzamelt zij verhalen en ervaringen van bezorgde ouders, docenten en leerlingen en wenst zij de aangeslotenen zodoende een stem te geven.

22.7 De Stichting voldoet dan ook aan alle ontvankelijkheidseisen zoals omschreven in artikel 3:305a BW en artikel 1018c lid 1 Rv. Er bestaat ook geen enkel winstoogmerk, de Stichting streeft een collectieve actie na in verband met het Covid-19 virus en de schadelijke en non-grondrechtelijke maatregelen die in dat kader door de overheid ten aanzien van burgers zijn genomen.

23. Spoedeisend belang

23.1 Het spoedeisende belang volgt *eo ipso* uit het hiervoor gestelde. Iedere dag dat de mondkapjes verplicht blijven wordt een inbreuk gemaakt op de rechten van middelbare scholieren. Een onmiddellijke voorziening bij voorraad om een einde te maken aan het onrechtmatige handelen van de Ministers is daarom noodzakelijk, zeker wanneer zal worden besloten dat de scholen na 8 februari 2021 weer zullen worden opengesteld voor alle leerlingen.

MITSDIEN:

Het de voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag moge behagen bij vonnis in kort geding, uitvoerbaar bij voorraad,

Onder I.

De Regeling ten aanzien van de Stichting en haar aangeslotenen onverbindend te verklaren c.q. buiten werking te stellen,

althans artikel 2a.2 van de Regeling ten aanzien van de Stichting en haar aangeslotenen onverbindend te verklaren c.q. buiten werking te stellen,

althans de mondkapjesplicht, zoals omschreven in artikel 2a.2 lid 1 van de Regeling ten aanzien van de Stichting en haar aangeslotenen onverbindend te verklaren c.q. buiten werking te stellen,

deze veroordeling telkens tenminste inhoudende, dat de Stichting en haar aangeslotenen (en wanneer een aangeslotene ouder is van één of meer kinderen in het voortgezet onderwijs; zijn/haar kind c.q. kinderen daaronder tevens begrepen) met ingang van het vonnis niet meer gehouden zullen zijn om een mondkapje te dragen in een onderwijsinstelling of een andere ruimte die door een onderwijsinstelling voor onderwijsactiviteiten wordt gebruikt.

Onder II.

Met veroordeling van de Ministers (gedaagde) in de kosten van deze procedure, te betalen binnen 14 dagen na het in deze te wijzen vonnis, te vermeerderen met de nakosten op de voet van het liquidatietarief.

De kosten dezes zijn voor mij, deurwaarder, €